

Gemeenten en onderwijs werken samen
aan Onderwijs- en Zorgagenda

Een brug tussen school,
thuis en de toekomst

Een passende plek
voor ieder kind

KopKrant

Jeugdzorg
in de school

4

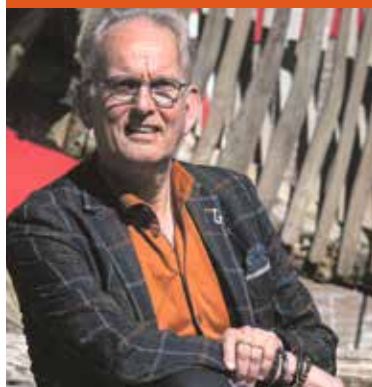
Leerkracht
op de fiets

7

Meer samen-
werking tussen
opvang en
onderwijs

11

*'Inter-
professioneel
samenwerken'*

Samenwerkingsverband
Kop van Noord Holland

Elk kind een passende onderwijsplek

Partners

Samenwerkingsverband
Kop van Noord Holland

PO

www.swvkopvannoordholland.nl

Stichting Meerwerk
De heer D. Burger
Drs. F. Bijlweg 8a
1784 MC Den Helder
www.meerwerk.nl
(0223) 65 93 00
info@meerwerk.nl

Stichting SURPLUS
Mevrouw M. Vader
Westerpark 164
1742 BX Schagen
www.stichtingsurplus.nl
(0224) 20 30 40
m.vader@stichtingsurplus.nl

**Stichting Samenwerkings-
school**
Mevrouw N. Angevare
Drs. F. Bijlweg 8a
1784 MC Den Helder
www.speciaalonderwijsdenhelder.nl
(06) 53 26 52 21
n.angevare@sws-dh.nl

**Liefde en Vertrouwen-
West Nederland**
De heer H. Eilander
's-Molenaarsweg 1
2401 LL Alphen a/d Rijn
www.levwn.nl
(0172) 41 88 30
h.eilander@levwn.nl

Blosse
De heer R. Prast
Postbus 271
1700 AG Heerhugowaard
www.blosse.nl
(072) 566 02 00
remco.prast@blosse.nl

Stichting Comenius
Mevrouw N. Timmerman
Postbus 6032
1780 KA Den Helder
www.abscomenius.nl
(0223) 61 38 64
directie@abscomenius.nl

Stichting Heliomare Onderwijs
De heer J. Welmers
Postbus 78
1940 AB Beverwijk
www.heliomare.nl
(088) 920 80 02
bestuurssecretariaat@heliomare.nl

Stichting SARKON
De heer A. Hietbrink
Drs. F. Bijlweg 8a
1784 MC Den Helder
Postbus 6040
1780 KA Den Helder
www.sarkon.nl
(0223) 67 21 50
info@sarkon.nl

Stichting Kopwerk
De heer P. van Tuinen
De Verwachting 7
1761 VM Anna Paulowna
www.kopwerk.nl
(0223) 20 30 00
info@kopwerk.nl

Stichting Aloysius
Mevrouw A. van Kampen
Havinghastraat 17
1817 DA Alkmaar
www.aloyusstichting.nl
(072) 511 26 32
annamarike.vankampen@aloyusstichting.nl

Kopstuk

PO

*Sanne Kruijer,
Directeur-bestuurder SWV
Kop van Noord Holland PO*

Het Primair Onderwijs wil ieder kind in de Kop van Noord-Holland van goed onderwijs voorzien. Dat kunnen we niet alleen. Daarom werken we samen met gemeenten, de kinderopvang, de jeugdzorg en het voortgezet onderwijs.

Deze KopKrant staat in het teken van deze 'interprofessionele samenwerking'. Samenwerking met gemeenten, jeugdhulp, kinderopvang, het voortgezet onderwijs en andere partijen.

Coen Haarsma (netwerk-regisseur onderwijs voor de hele regio Kop van Noord-Holland) vertelt over de regionale onderwijs-zorg agenda. Femma Zeegers (thuiszittersleerkracht) en de medewerkers van de Klas op Maat laten zien hoe de Kop thuiszittende kinderen een goed aanbod biedt. De krant bevat ook een interview met een brug-functionaris die de afstand tussen school en ouders kleiner maakt, en zorgen snel op kan pakken. Ook de samenwerking met de kinderopvang en het voortgezet onderwijs komt aan bod.

Ik wens iedereen veel leesplezier!

**'Samenwerken
levert veel op'**

Colofon

KopKrant is een initiatief van Samenwerkingsverband Kop van Noord Holland

Projectleiding:
Sanne Kruijer

Tekst, ontwerp en productie:
Second Opinion, Leeuwarden

Redactie:
Sanne Kruijer, Katja Walstra-Groot

Voor meer informatie over deze uitgave kunt u mailen naar:

secretariaat@swvkopvannoordholland.nl

De KopKrant staat ook op de website:
www.swvkopvannoordholland.nl

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opname of enige ander manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Interview met Coen Haarsma, programmamanager, Regio Kop van Noord-Holland

Gemeenten en onderwijs werken samen aan Onderwijs- en Zorgagenda

De samenwerkingsverbanden en vier gemeenten in de Kop (Texel, Hollands Kroon, Den Helder en Schagen) hebben samen een Onderwijs- en Zorgagenda opgesteld. Daarin staan de ambities voor de jeugd tussen de 0 en 27 jaar. Wat zijn die ambities precies? En wat gaan scholen ervan merken? We vroegen het aan Coen Haarsma, Programmamanager regiovisie sociaal domein in de regio van Kop van Noord-Holland.

Haarsma begon ooit in de jeugdhulpverlening en werkte later in het onderwijs, in verschillende functies. Nu is hij namens de regio Kop van Noord-Holland betrokken bij de uitvoering van de Onderwijs- en Zorgagenda. Die loopt van 2023 tot 2027, dus er is nog veel werk voor de boeg.

Toch ziet Haarsma de samenwerking die is opgestart tussen de vier gemeenten en onderwijs nu al als een succes. "Zo'n samenwerking is niet vanzelfsprekend. Onderwijs en gemeenten zijn vaak twee verschillende werelden. Maar hier in de Kop zijn die werelden dicht bij elkaar gekomen. We kijken nu samen en vanuit één visie naar wat er speelt, en pakken dingen collectief en preventief aan."

Wat zijn de belangrijkste punten uit de agenda?

"Inclusiever onderwijs, het borgen van leerrecht (in plaats van leerplicht), gelijke kansen via rijke schooldagen én doorlopende leerlijnen – van VVE tot MBO."

Kun je een concreet voorbeeld geven van wat jullie willen gaan doen?

"We willen jeugdhulpverlening meer op school zelf aanbieden, op een collectieve manier. Nu gaat het vaak nog om ondersteuning van een individuele leerling waar een beschikking voor wordt aangevraagd. Maar wij willen kijken hoe je jeugdhulp kunt inzetten voor een bredere groep."

In deze nieuwsbrief kun je lezen over het IKEC in Hoorn waar jeugdhulpmedewerkers onderdeel zijn van een schoolteam. Is dat wat je bedoelt?

"Ja, dat is precies zo'n voorbeeld. We zijn daar pas nog met een groep wethouders en onderwijsbestuurders op werkbezoek geweest. Maar er zijn ook andere vormen mogelijk. In Den Helder experimenteren we bijvoorbeeld met de brugfunctionaris: iemand die de schakel is tussen school, ouders en jeugdhulp. Zo'n brugfunctionaris is verbonden aan een school, weet wat er speelt in de klas én in de wijk. En dat helpt de gemeente weer bij het bepalen waar je in moet investeren."

Hoe betrekken jullie scholen bij de uitvoering van de agenda?

"Dat gaat vooral via de samenwerkingsverbanden en een afvaardiging van het MBO. Zij zijn het aanspreekpunt voor de scholen. Maar we gaan ook een groot bestuurlijk overleg organiseren, waar we niet alleen bestuurders van gemeenten en onderwijs uitnodigen, maar ook teamleiders en ondersteuningscoördinatoren. We

willen met z'n allen werken vanuit verbinding."

Hoe bepaal je wat een school nodig heeft? Dat zal niet voor elke school hetzelfde zijn.

"Precies. Het mooiste is als onderwijs en gemeente op lokaal niveau samen kijken wat een school nodig heeft. In een wijk waar kinderen vaak zonder ontbijt op school komen, kan een schoolontbijt het verschil maken. In een andere wijk kies je misschien juist voor een brugfunctionaris. En soms heb je beide nodig. Het gaat erom dat kinderen krijgen wat ze nodig hebben."

Hoe haal je die informatie op bij scholen over wat ze nodig hebben?

"Er zijn op verschillende scholen al contextanalyses opgemaakt. Verder neemt de GGD een jongerenmonitor af. Daarin monitoren ze wat er speelt op schoolniveau, ook kinderen vullen een vragenlijst in. Dat is een mooi startpunt om verder in gesprek te gaan over wat er nodig is."

Jullie overleggen met bestuurders, maar wat merkt de leraar in de klas straks van deze Onderwijs- en Zorgagenda?

"Ik hoop dat ze zullen merken dat er een stuk minder bureaucratie is en dat jeugdhulp sneller beschikbaar is. Als een leraar bijvoorbeeld ziet dat het niet goed gaat met een kind moet er snel geschakeld kunnen worden. Ik hoop ook dat ze gaan merken dat er meer experts op school rondlopen. Bijvoorbeeld een schoolmaatschappelijk werker of een pedagogisch medewerker die de leraar ondersteunt."

Coen Haarsma

'Zo'n samenwerking is niet vanzelfsprekend'

'Het mooiste is als onderwijs en gemeente op lokaal niveau samen kijken wat een school nodig heeft'

Verder lezen

De samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp is een belangrijk onderdeel van de Onderwijs- en Zorgagenda, vertelt Coen Haarsma in dit interview. In deze KopKrant zie je daar meerdere voorbeelden van. Zo lees je over IKEC de Zevensprong, waar jeugdhulpmedewerkers een vast onderdeel zijn van het team. In een ander artikel laten we zien hoe een brugfunctionaris de afstand tussen school en ouders kleiner maakt. En vergeet vooral het verhaal van de Leerkracht op de fiets niet - een inspirerend voorbeeld van hoe je in contact blijft met leerlingen die uitvallen.

Interview met Leen Koole, centrum-directeur IKEC de Zevensprong

Jeugdzorg in de school

IKEC de Zevensprong, voorheen IKEC Hoorn, is een centrum voor onderwijs, kinderopvang en jeugdhulp. Het biedt een plek voor kinderen uit zeven gemeenten rondom Hoorn die een gespecialiseerde vorm van onderwijs nodig hebben. Sinds 2023 zijn jeugdhulpmedewerkers een vast onderdeel van het team van de Zevensprong. Zij staan in de boeken voor 10,5 FTE.

Leen Koole

Leen Koole, centrum-directeur van de Zevensprong, geeft niet vaak interviews. Hij is trots op alles wat er tot stand is gekomen in de afgelopen jaren, maar hij is niet iemand om zich op de borst te slaan. “We zijn nog steeds volop in ontwikkeling”, aldus Koole. Met onderwijs voor cluster 3 en 4, speciaal basis-onderwijs en twee peutergroepen biedt de Zevensprong een breed scala aan zorg en onderwijs. Vanaf volgend jaar komt daar ook een babygroep bij. En voor al deze kinderen is jeugdhulp direct beschikbaar.

‘Onderwijsmensen spreken een andere taal dan zorgmedewerkers’

Jeugdhulp

“De gemeente Hoorn en omliggende gemeenten hebben samen besloten om jeugdhulp in de school te halen om met name preventief iets te doen”, legt Koole uit. “Het aantal kinderen dat uitvalt en bijvoorbeeld op zorgboerderijen komt te zitten, is enorm gegroeid. Dat kost veel geld. Door de jeugdhulp in de school te halen, vallen er nog nauwelijks kinderen uit op onze school. Het lijkt een grote investering, maar uiteindelijk bespaar je kosten doordat je meteen preventief kunt handelen als er iets is.”

Jonge kind

Bij preventie ligt de nadruk op de Zevensprong op het jonge kind. In het domein 1 en 2 (voorheen het Jonge Kind Centrum) werken een fulltime gedragswetenschapper en twee fulltime jeugdhulpwerkers. Op de andere locaties en domeinen zijn er voor iedere groep zoveel mogelijk vaste gezichten. Bij het SO en SBO zijn er leerkrachten en domeinassistenten aan de groepen verbonden. In het SBO is er één domein-assistent voor twee groepen. De inzet van de jeugdhulp is

afhankelijk van de ondersteuningszwaarte van een groep. Dat kan variëren van 25 uur per groep of een aantal uur per week.

Laagdrempelig

Voorheen moest er voor elk individueel kind dat extra zorg nodig had een beschikking worden aangevraagd. Dat is nu niet meer nodig. Koole: “We hebben een model ontwikkeld waarbij we er vanuit gaan dat op een populatie van 450 kinderen er 45 kinderen intensievere hulp nodig hebben, altijd vanuit een preventieve en tijdelijke gedachte. Elke afdeling heeft vaste jeugdhulpmedewerkers die die hulp kunnen bieden. Signaleert een leerkracht een probleem, dan kan hij of zij direct een collega zorgmedewerker aanspreken. Zo van: goh zou je met Tim een spelletje kunnen doen om uit te vragen wat hem bezighoudt. De laatste weken is hij vaak boos. Zo’n aanpak maakt de hulp heel laagdrempelig, zonder formulieren of lange vergaderingen.”

Schoolmissers

De Zevensprong werkt ook met onderwijszorgarrangementen. Dat is voor de schoolmissers die op de Zevensprong begeleid worden naar onderwijs. Ook die groep wordt ondersteund door een jeugdzorgmedewerker en een gedragswetenschapper. “Dat

is een ingewikkelde groep”, vindt Koole. “Als je drie jaar hebt thuisgezeten, is het niet makkelijk om weer in een schoolstructuur te passen. Voor deze categorie kinderen hebben we speciale kleinere groepen met hooguit tien kinderen. Deze kinderen zullen ook weer moeten wennen aan een volledige groepsgrootte, maar we bouwen dit geleidelijk op.”

Gezamenlijke taal

De integratie van onderwijs, jeugdhulp en kinderopvang was niet van de ene op de andere dag geregeld. “We werken hier al acht jaar aan,” vertelt Koole. Een van de uitdagingen was het ontwikkelen van een gezamenlijke taal. “Onderwijsmensen spreken een andere taal dan zorgmedewerkers. Neem bijvoorbeeld de term intern begeleider, daar hoefde ik hier niet mee aan te komen. Dat is een groepscoach geworden die zich bemoeit met opvang, onderwijs maar ook met jeugdhulp. En een onderwijskundig perspectief is bij ons een integraal perspectiefplan geworden, met onderwijs-, zorg- en opvangdoelen gecombineerd.”

Van elkaar leren

Het aanpassen van termen en plannen zijn slechts een paar voorbeelden van hoe onderwijs, jeugdhulp en opvang steeds meer een eenheid zijn

geworden op de Zevensprong. Natuurlijk zullen er altijd verschillen zijn tussen hoe onderwijs en jeugdhulp dingen aanpakken. Maar Koole ziet ook dat medewerkers veel van elkaar leren. In de jeugdhulpsector heerst bijvoorbeeld de gedachte dat je kinderen niet mag aanraken. Maar in een school werkt dat niet altijd. Als een kind een ander kind aanvliegt, dan stap je er wel tussen. Andersom leren leerkrachten weer van jeugdhulpmedewerkers hoe je omgaat met onrustige groepen. “Om die feedback van elkaar aan te nemen moet je elkaar wel vertrouwen” aldus Koole. “En dat vertrouwen ontstaat alleen als je dagelijks samenwerkt en elkaar kent.”

Regulier onderwijs
Op de vraag wat het regulier onderwijs van de Zeven-sprong zou kunnen leren, wil Koole allereerst zeggen dat hij vindt dat er hele goede dingen gebeuren in het regu-

lier onderwijs. “Veel kinderen kunnen tegenwoordig gewoon op de basisschool blijven. Als een kind toch bij ons komt, is door de school zelf al heel veel gedaan.” Wat hij wel mooi zou vinden, is als reguliere scholen ook eens op de Zevensprong zouden komen kijken. Ze zullen dan zien dat de verschillen met het regulier onderwijs niet zo heel groot zijn. Maar ook dat je soms best wat meer kunt loslaten als het gaat om leerstof. Koole: “Als je het programma wat minder zwaar maakt voor een kind omdat het anders te veel is, kan het toch gewoon het curriculum volgen en uitstromen naar een reguliere vorm van onderwijs. Dat zie je bij ons.”

Wat Koole ten slotte nog wil benadrukken is dat de winst op de Zevensprong behaald wordt door een eenduidige aanpak en een stevig pedagogisch klimaat, waarbij zowel onderwijs, kinderopvang

en jeugdhulp dezelfde taal spreken. “Het centrum is 52 weken per jaar open en de jeugdhulpmedewerkers zijn toegevoegd aan de kinderopvang. Samen zijn zij het ‘smeermiddel’ in de organisatie.”

‘Als een kind toch bij ons komt, is door de school zelf al heel veel gedaan’

In de KopKrant van November 2022 schreven we over de ambitie van IKC Waldervaat. Scan hier het artikel.

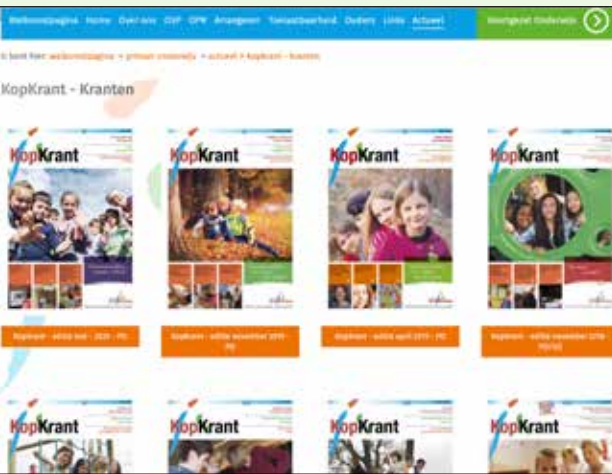
<https://www.swvkopvannoordholland.nl/pdf/articles/Kopkrant24nov20226.pdf>

Handige tool voor zoeken naar losse artikelen uit voorgaande KopKranten

Wilt u nog eens een oude KopKrant inzien? Of artikelen (vanaf 2014) over een specifiek onderwerp opzoeken? Dat kan eenvoudig met onze handige tool. U kunt zoeken op diverse categorieën: zorg/jeugdhulp, indiceren & arrangeren, gedrag, uitdagend onderwijs, dyslexie, nieuwkomers, doorgaande lijn, bijeenkomsten, praktijkvoorbeelden en jonge kind/VVE.

U kunt dan verfijnen met een zoekwoord via zoekopdracht of alleen zoeken op een zoekwoord (bij categorie selecteert u dan ‘geen categorie’). U krijgt daarna de selectie die past bij uw zoekwoord waarna u het artikel of de hele krant waar het artikel in heeft gestaan, kunt lezen.

U kunt de tool voor het zoeken naar losse artikelen vinden via:
www.swvkopvannoordholland.nl - primair onderwijs - kopkrant en nieuws

Wilt u de hele krant terug lezen? Ook dat is mogelijk. U vindt op de website ook een overzicht van alle KopKranten (vanaf 2012).

Interview over de brugfunctionaris op de Wielewaal

Een brug tussen school, thuis en de toekomst

Sinds dit schooljaar werkt Yousra Ben Salah twee dagen per week als brugfunctionaris op basisschool De Wielewaal in Schagen. Intern begeleider Maaïke Bak is blij met haar komst. "We hebben een heel diverse groep leerlingen en ouders. Dan loop je als school soms tegen dingen aan waar je zelf niet uitkomt – taalbarrières, cultuurverschillen, praktische vragen. Yousra kan ons daar goed bij helpen."

Een brugfunctionaris ondersteunt ouders bij praktische zaken en adviseert tegelijkertijd het team, bijvoorbeeld over cultuurverschillen. Zo bezocht Ben Salah vandaag de ouders van een leerling, gaf daarna een leerkracht advies over een oudergesprek en dacht mee over de viering van het Suikerfeest. Een hele gewone dag dus.

Even wennen

Toen Ben Salah in september begon, was het voor iedereen nog een beetje zoeken. Niet iedereen wist meteen wat haar rol precies inhield. Inmiddels is dat wel veranderd en is ze voor zowel ouders als het team een vast aanspreekpunt geworden. "Ik ben veel aanwezig op school, loop rond op het plein en kom regelmatig in de klassen. Dat helpt om drempels te verlagen,"

vertelt ze. "Soms sluit ik ook aan bij een 10-minutengesprek."

Intercultureel

"De reden dat De Wielewaal subsidie aanvroeg voor een brugfunctionaris heeft te maken met de samenstelling van de school", legt Bak uit. "We hebben veel kinderen met een migratieachtergrond. Het is heel intercultureel. Waar wij als leerkrachten tegenaan lopen is de taal, dat niet alles goed overkomt. Maar ook het stukje cultuurverschil. Het is goed om iemand op school te hebben die daar verstand van heeft. Die ons als team daarbij kan helpen. Maar ze is er natuurlijk ook voor de andere ouders. Ook die hebben praktische vragen waar ze bij kan helpen, en waar wij vaak geen tijd voor hebben."

Wederzijds begrip

Ben Salah ziet herkenning als een belangrijke sleutel in haar werk. "Mensen zien in mij iemand met wie ze zich op het eerste gezicht meer verbonden voelen. Die gaat me misschien begrijpen, denken ze dan. Ik ben zelf een derde generatie Nederlander. Wat ik zie gebeuren bij mensen die hier net zijn, dat heb ik ook zien gebeuren bij mijn ouders en grootouders."

Ik ben dus eigenlijk een soort ervaringsdeskundige en kan daardoor zorgen voor wederzijds begrip."

Misvattingen

Volgens Ben Salah bestaan er van beide kanten soms misvattingen. "Dat kan gaan over de islam of het Nederlands schoolstelsel. Zo hoor je soms van ouders dat de school hun kind dom wil houden omdat er alleen maar gespeeld wordt. Ik kan dan uitleggen dat spelen juist belangrijk is voor de ontwikkeling van een kind. Ik ben nu bezig om een koffieochtend te organiseren om dit soort vragen met elkaar te bespreken. Het Nederlandse schoolstelsel is best ingewikkeld, en niet alleen voor buitenlandse ouders."

Alle ouders

Hoewel de brugfunctionaris een waardevolle rol speelt bij het overbruggen van cultuurverschillen op school, benadrukken Ben Salah en Bak dat zij er is voor alle ouders. "De brugfunctionaris legt verbinding tussen het gezin thuis en het kind op school. Anders dan de rest van het schoolteam werkt de brugfunctionaris ook buiten de omgeving van de school. De brugfunctionaris is geen zorgverlener, maar weet wel

precies waar de juiste hulp en ondersteuning te vinden is. Door signalen op tijd te zien, er wat aan te doen en door ouders te betrekken bij de school, krijgen kinderen beter de kans om zich goed te ontwikkelen. De brugfunctionaris is er ook voor alle vragen en zorgen die niet direct te maken hebben met onderwijs. Zo kan de brugfunctionaris ouders helpen als er een psycholoog, een wijkteam of jeugdhulp nodig is."

Een vertrouwd gezicht

Ook bij de kinderen is Ben Salah inmiddels een bekend gezicht geworden. "Soms zeggen ze verbaasd: 'Huh, spreek jij zo goed Nederlands?'" Dan zien ze dat iemand met een achtergrond zoals die van hen óók op school werkt. Iemand met een goede baan net als de andere juffen. Dat is belangrijk voor ze." Bak beaamt dat. "Kinderen hebben behoefte aan iemand aan wie ze zich kunnen spiegelen. Wij hebben verder geen teamleden met een islamitische achtergrond."

Een brug naar later

"Er wordt vaak gezegd dat we een brug moeten slaan tussen ouders en school," zegt Ben Salah, "maar eigenlijk is

de hele school er natuurlijk om een brug te slaan tussen nu en de toekomst van een kind." Juist voor kinderen met een migratieachtergrond is het belangrijk dat er iemand is die hen helpt in die overgang. "Veel kinderen zijn onzeker: waar gaan we naartoe met z'n allen, wat zijn we aan het doen? Het is mooi als ze in mij een voorbeeld zien, dat die brug ook echt geslagen kan worden."

Als brugfunctionaris wil Ben Salah dat voorbeeld zijn – bewust én onbewust. "Ik geef praktische tips mee. Want de opvoeding thuis is vaak totaal anders. Wat hier als respectvol wordt gezien, kan daar juist als disrespect overkomen – en andersom. In het basisonderwijs zijn leerkrachten vaak nog beschermend: 'dit is mijn klasje'. Maar op de middelbare school is dat anders. Als je daar niet goed op voorbereid bent, kan het lastig zijn. Dan krijg je geen handvatten mee, weet je niet wat hier als respectvol wordt gezien, en word je misschien anders behandeld. Dáár wil ik een brug in slaan: tussen deze school en de middelbare school."

Yousra Ben Salah en Maaïke Bak

'Die gaat me misschien begrijpen, denken ze dan'

Interview met Femma Zeegers, begeleider van schoolmissers

Leerkracht op de fiets

Femma Zeegers begeleidt als 'Leerkracht op de fiets' schoolmissers in de Kop. Eén tot twee keer per week bezoekt ze hen om samen schoolwerk te doen, een spelletje te spelen of gewoon even te kletsen, net wat op dat moment het beste past. Het belangrijkste is dat de kinderen zo toch verbonden blijven met het onderwijs.

Femma Zeegers in haar Fiat 500

'Leerkracht op de fiets' is een initiatief van het samenwerkingsverband om leerlingen die niet naar school gaan te ondersteunen. Toch zal je bij Zeegers geen fiets voor de deur zien staan. In plaats daarvan rijdt ze rond in haar witte Fiat 500 met een rood dak. En dat is niet zonder reden: op sommige dagen legt ze wel 150 kilometer af. Op de fiets zou dat een behoorlijke uitdaging zijn.

Maatwerk

Hoe ziet een dag van een fietsleerkracht eruit? Gisteren, een gewone woensdag, begon Zeegers in Den Helder. Daar begeleidt ze twee jongens van tien en veertien jaar, die een zorgplek hebben bij Topfit. Ze werkt apart met elke jongen en start meestal met een spelletje en praten over de week. Daarna kijkt ze of ze de stap kan maken naar schoolwerk. Soms lukt dat, soms niet. "Het komt voor dat een kind meteen wegloopt zodra ik een boek op tafel leg," vertelt ze. "Veel van deze kinderen hebben al lang geen onderwijs gehad en hebben soms negatieve ervaringen met school. Ik kijk daarom steeds wat er wél kan. Dat is maatwerk."

Bijzondere momenten

Stop twee is de zorgboerderij in Wieringerwerf. Dat is een half uur rijden vanaf Den Helder. Daar heeft Zeegers al vaak bijzondere momenten meegemaakt. Bijvoorbeeld als het kind dat ze begeleidt net de dieren aan het voeren is. Eén van haar leerlingen hielp zelfs bij de geboorte van een kalfje. "Dan schuif je het schoolwerk even opzij en deel je zo'n mooi moment samen. Dat schept een band." Ver-

trouwen opbouwen en verbinding maken, daar draait het allemaal om. "Je merkt dat de meeste kinderen die ik begeleid beschadigd zijn en een rugzak hebben. Ze zijn niet zomaar uitgevallen. Ik werk nu met zeven kinderen en elk kind heeft een ander verhaal. Daardoor is ook de begeleiding steeds anders."

Beschermde werkplek

In Schagen, haar derde afspraak van de dag, komt de leerling niet opdagen. Dat geeft Zeegers even een adempauze voordat ze doorrijdt naar een zorggroep in Heerhugowaard. Die plaats valt eigenlijk niet onder het gebied van het samenwerkingsverband, maar de woonplaats van de leerling wel. De dertienjarige jongen die ze daar begeleidt, heeft al vijf jaar geen onderwijs gehad en wil ook niets van schoolse taken weten. De vraag die hier ligt is: in hoeverre kan hij nog terugkeren naar school? "Makkelijk zal het niet zijn", denkt Zeegers. "Hij zou het liefst aan de slag gaan bij een autosloperij of in een garage. Ik ben nu aan het uitzoeken of er misschien beschermde werkplekken zijn voor zijn leeftijd. Praktijkonderwijs is een an-

dere optie, maar ook daar zit een stukje theorie bij - en dat is voor hem echt lastig."

Terug naar school

Niet elk kind zal teruggaan naar school, maar bij de meesten is dat wel het doel. En soms lukt het. Zoals de leerling die was uitgevallen en na een half jaar toch weer naar school kon gaan. Toevallig op dezelfde sbo-school waar Zeegers zelf twee dagen per week werkt. Ze kon het meisje dus ook daar ondersteunen bij haar eerste uren terug op school. Vaak begint dat met een paar uurtjes per dag. Inmiddels draait de leerling alweer vier dagen volledig mee. Een mooi resultaat.

Geschied

Meestal is Zeegers een uur bij een kind. Langer werkt vaak niet, al blijft het maatwerk. Sommige kinderen ziet ze al twee jaar, anderen nog maar kort. Alle leerlingen die ze begeleidt en die dus niet naar school gaan, zijn door hun school aangemeld bij het CTO en kunnen zo in aanmerking komen voor haar ondersteuning. Al zijn er soms kinderen voor wie een andere vorm van ondersteuning beter is, bijvoorbeeld vanwege psychische problemen. Zeegers bespreekt elke leerling met het samenwerkingsverband om te kijken hoe het gaat en wat de volgende stap kan zijn.

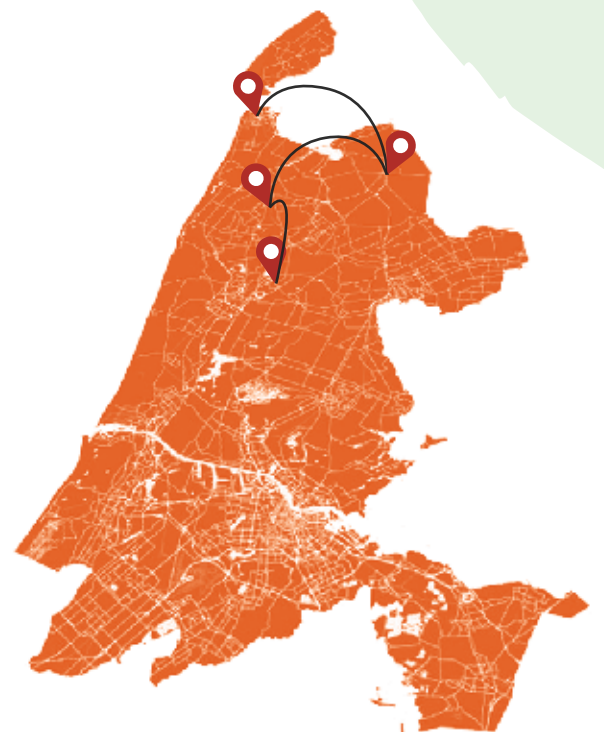
Ouders

Contact met de ouders heeft Zeegers meestal niet - dat loopt via het samenwerkingsverband. En hoewel het woord thuiszitter anders doet vermoeden, zitten er maar weinig kinderen echt thuis. Vaak hebben ze een plek op een zorgboerderij of in een andere zorginstelling. Daardoor komt Zeegers bijna nooit bij de kinderen thuis. Maar volgen de week is dat voor het eerst wel zo. "Je moet in dat soort situaties wel goed afwegen of je daar echt les kunt geven. Je komt toch in een stukje privé van de leerling en van het gezin. We gaan zien hoe dat uitpakt."

'Vertrouwen opbouwen en verbinding maken, daar draait het allemaal om'

'Het komt voor dat een kind meteen wegloopt zodra ik een boek op tafel leg'

Interview over de Klas op Maat op de Antoniusschool

Een passende plek voor ieder kind

Team Klas op Maat

De Antoniusschool, cluster-4 school in Schagen, werkt sinds twee jaar met de 'Klas op Maat'. Dat zijn groepen voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben op het gebied van gedrag of sociaal-emotionele ontwikkeling. De school is enthousiast – want veel van de leerlingen die nu in deze groepen terecht kunnen, zouden anders misschien thuis komen te zitten en veel van de leerlingen die er nu komen hebben lange tijd thuisgezeten en starten juist weer mooi hun schoolcarrière daar.

'Als er destijds al zo'n groep was geweest als deze, had hij misschien niet zo lang thuis hoeven zitten'

Vijf jaar geleden had leerkracht Jacomien Schots een leerling in haar groep die door gedragsproblemen na een paar maanden al thuis kwam te zitten. Begin dit jaar zag ze hem opnieuw, dit keer in de Klas op Maat. "Ik zag dat hij verrast keek toen hij mij zag," vertelt Schots. "Maar hij doet het nu zó goed! Als er destijds al zo'n groep was geweest als deze, had hij misschien niet zo lang thuis hoeven zitten. Al blijft dat natuurlijk achteraf praten."

Geen overbodige luxe

De Antoniusschool heeft een Klas op Maat voor de onderbouw (tot tien jaar) en de bovenbouw (van tien tot dertien). Schots staat samen met leerkracht Annemarie Gootjes voor de bovenbouwgroep. Daarnaast is er een medewerker van Parlan die in de groep ondersteunt bij het stuk zorg. In de onderbouwgroep staan ook drie medewerkers: leerkrachten Po-Tin Thuis-Hau en Shirley Besse samen met een Parlan-medewerker. Het zijn teams van drie mensen, en dat is geen overbodige luxe. Wanneer het een kind even niet lukt in de klas en eruit loopt, gaat de Parlan-medewerker met het kind mee en probeert deze terug te halen naar de klas. De andere leerkrachten of leerkracht-ondersteuners kunnen dan aandacht blijven geven aan de rest van de kinderen.

Thuiszitters

De Klas op Maat is ontstaan om een oplossing te bieden voor het groeiende aantal thuiszitters. Er zijn veel thuiszitters die recht hebben

op onderwijs maar niet mee kunnen komen in een reguliere groep, ook niet in het speciaal onderwijs. Vanuit deze behoefte is de Antoniusschool gestart met de Klas op Maat. In eerste instantie was dit een gemengde groep van onderbouw en bovenbouw samen. Onderbouwleerkracht Besse: "We merkten echter dat dit niet goed werkte, omdat de sociaal-emotionele ontwikkeling van beide groepen te ver uiteenliep. Daarom hebben we sinds dit schooljaar gekozen voor een aparte Klas op Maat voor de onderbouw en de bovenbouw."

Groeimodel

In de Klas op Maat wordt onderwijs en ondersteuning zo veel mogelijk afgestemd op de individuele behoeften van leerlingen. Het groeimodel vormt hierbij de leidraad: leerlingen starten in de veilige fase, fase 1, waarin vooral gewerkt wordt aan sociaal-emotionele doelen. Daarna volgt de omslagfase, fase 2, waarnaast voor sociaal-emotionele vaardigheden ook aandacht is voor schoolse vaardigheden. In de taakgerichte fase, fase 3, ligt de nadruk op onderwijskundige doelen, waarna leerlingen zoveel als mogelijk weer doorstromen naar een passende klas. "We zetten in het begin kleine stapjes," zegt Besse. "Het belangrijkste is dat leerlingen zich eerst weer veilig en vertrouwd voelen voordat ze verder kunnen groeien. Daarvoor hebben we ook de ouders hard nodig. Samen kunnen we het traject laten slagen."

Voorspelbaar

De Klas op Maat biedt een voorspelbare en kleinschalige leeromgeving met veel individuele begeleiding. Klassen hebben dan ook maximaal zes tot acht leerlingen. Voor de kinderen is dit noodzakelijk omdat een reguliere klassen-setting te veel prikkels geeft. Doelen op sociaal-emotioneel gebied gaan vooraf aan doelen op onderwijskundig/didactisch gebied. "We geloven erin dat kinderen optimaal kunnen leren in een omgeving waarin ze zich veilig en geaccepteerd voelen", zegt Thuis-Hau. "Dat is voor veel kinderen in de Klas op Maat niet altijd vanzelfsprekend." Een uiteindelijk doel voor de kinderen in de Klas op Maat is het toewerken naar het (volledig) kunnen volgen van onderwijs in een passende onderwijssetting.

Tijd en vertrouwen

Niet te veel druk, veiligheid en aandacht voor elk kind. Dat is waar het om gaat in de Klas op Maat. Ondanks die aanpak willen de meeste kinderen toch graag terug naar een reguliere klas. De stap terug is voor veel kinderen niet zomaar gemaakt. Het kost veel tijd en vertrouwen om die stap te kunnen

maken. Toch ziet Schots vaak tijdens de evaluaties hoeveel stappen sommige kinderen hebben gezet. "Dan denk je: ja, dat hebben we toch maar mooi voor elkaar gekregen. Mensen zijn geneigd om vooral schoolse resultaten te willen zien. Waar wij naar kijken, is wat wél goed gaat. Een leerling die eerst elke dag riep: 'Ik kan het niet!' en naar huis ging, blijft nu wél op school. Dat is enorme winst."

'Niet te veel druk en aandacht voor elk kind. Dat is waar het om gaat in de Klas op Maat groep'

Inkopper

Ruimte in je kop

Toch nog even terugkomen op de rol van de inspectie in mijn column van vorige keer (die per abuis niet in de papieren versie van de KopKrant terecht kwam). Wat toen nog gniffelend werd afgedaan als 'Ha, die inspectie heeft het zelf ook nog niet allemaal op orde,' is nu zelfs een hot item in de Tweede Kamer.

Ik heb het natuurlijk over het aantal scholen, dat de inspectie bezoekt. De kamer wil nu dat elke school eens in de drie jaar (oké misschien toch vier of anders vijf) bezoekt. De inspectie heeft de mensen er niet voor. Maar waarom zouden ze en waarom dan ook nog met z'n tweeën. Vertaal dit naar de begeleiding van leerlingen of leraren. Hebben die daarvan even veel nodig? Moeten zij even vaak gecontroleerd worden? En op dezelfde manier? Er zijn zoveel meer manieren om zicht te hebben op de ontwikkeling van scholen. Documenten, een flitsbezoek door één inspecteur, beeldbellen, een gerichte presentatie bijvoorbeeld, een bestuursbezoek bij professionele besturen, die zelf de kwaliteit goed bewaken. En daar hoeft ook niet voor iedereen een rapport van 20 kantjes bij. Gebruik je creativiteit.

Er zijn trouwens ook efficiënte en creatieve inspecteurs, heb ik onlangs mogen ervaren. In dit geval gericht op burgerschap. Na een half uur rondkijken kon de inspecteur zo tien burgerschapsactiviteiten waarnemen. Hij wilde het zien dus hij zag het. De school was al bezig om alle activiteiten in rubrics op te nemen, maar dat boeide hem veel minder. 'Het gaat erom, dat het zichtbaar is, sommige activiteiten incidenteel, andere intentioneel. Leg dat gewoon vast.' Ik zag ineens veel minder 'moeten' in de ogen van de directeur.

Intussen liep ik na het verschijnen van de nieuwe inspectiebrochure 'Ruimte en Regels' (weinig nieuws) op LinkedIn tegen een lawine van klachten op over wat er allemaal moet. Scholen en besturen zijn zelf verantwoordelijk voor hun werkdruk en krijgen daarbij vooral ruimte in hoe ze zaken aanpakken, maar niet in wat ze moeten. Uiteraard gingen de klachten over het laatste. De lijst is inderdaad indrukwekkend, maar grijp ook hier je kans. Kwaliteit zit niet in het papier, maar juist in het hoe. Het doet me denken aan de functieomschrijving van een leraar. Een paar hoofdzaken zullen menigeen verrassen.

De leraar:

- Is verantwoordelijk voor het vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische proces in de school (en de eigen groep).
- Heeft zelfstandige verantwoordelijkheid als het gaat om het beoordelen van de onderwijsprestaties van leerlingen.
- Heeft zeggenschap over inhoud van de lesstof, de wijze waarop de lesstof wordt aangeboden en de middelen die daarbij worden gebruikt, de te hanteren pedagogisch-didactische aanpak op de school en de wijze waarop daar uitvoering aan wordt gegeven, waaronder de begeleiding van leerlingen en de contacten met de ouders.

Laat even doordringen hoeveel ruimte leraren contractueel hebben.

Ruud Musman

Scan hier de column van de vorige uitgave van de KopKrant

<https://www.swvkopvannoordholland.nl/pdf/articles/Kopkrant28december2024P12b.pdf>

Interview met leerkracht Lara Kramer en leerling Mila

Afscheid van groep 8

Binnenkort is het weer zover. Dan nemen de groep 8 leerlingen afscheid en maken ze de overstap naar de middelbare school. Een spannend moment. Nieuwe vakken, nieuwe docenten en een compleet nieuwe omgeving. Mila maakte de stap naar haar nieuwe school een jaar geleden. In dit interview vertelt ze samen met haar groep 8 leerkracht Lara Kramer hoe het eerste jaar is verlopen.

Het laatste jaar op basisschool De Peppel was voor Mila bijzonder. "Het was anders dan andere jaren, maar ook heel leuk. We deden veel speciale dingen zoals de musical en het kamp. We waren ook al bezig met de middelbare school, we bezochten met de klas De Dijk en het Wiringherlant." De overgang naar de middelbare school voelde voor Mila daardoor minder groot, maar toch bleef het spannend.

Afscheid

Voor Kramer was de laatste schooldag een bijzonder moment. "We stonden met de hele groep op de picknicktafel buiten, iedereen zong het afscheidslied. Ik vertelde iets persoonlijks over elke leerling. Bij Mila ging het over haar inzet en hoe ze altijd bleef werken aan haar doelen." Kramer herinnert zich Mila als een leergierige en gemotiveerde leerling. "Ze deed altijd goed haar best en was erg geïnteresseerd. Dat zijn eigenschappen die haar op het voortgezet onderwijs zeker verder helpen."

De eerste weken

Van haar eerste weken op het Wiringherlant herinnert Mila vooral dat ze vaak verdwaalde in het grote schoolgebouw. "Het duurde wel twee of drie weken voordat ik alle lokalen goed wist te vinden. Verder was het wennen aan het vroege opstaan en het vele huiswerk. We moesten ineens echt leren voor toetsen en steeds van lokaal wisselen." Ook sociaal gezien was het aanpassen. "Mijn klas is leuk, maar er zitten maar vijf meiden in. Dat was even wennen."

Het belang van een warme overdracht

Op De Peppel is er goed contact met het voortgezet onderwijs, vertelt Kramer. "We hebben altijd een warme

overdracht met de middelbare scholen. Je vertelt bijvoorbeeld welke hulp we als school al geboden hebben, hoe de thuissituatie van een kind is of hoe het sociaal functioneert. Dat geeft de nieuwe school een completer beeld." Als de kinderen op de nieuwe school zitten, is er ook overleg. "We bespreken dan met de mentoren hoe het met de leerlingen gaat, zowel op sociaal als cognitief vlak. Zit een leerling op de juiste plek? Voelt hij of zij zich prettig op school?"

De grootste uitdagingen

Volgens Kramer is het belangrijk dat basisscholen hun leerlingen voorbereiden op de veranderingen. "We praten in groep 8 al veel over hoe het op de middelbare school gaat. We oefenen met het leren van topo-toetsen en Engelse woordjes. Dat helpt om de stap wat kleiner te maken." Kramer ziet veel leerlingen tegen dezelfde dingen aanlopen. "Vooral het plannen en organiseren van huiswerk is lastig. Daarnaast zitten ze ineens in een compleet nieuwe sociale omgeving. Acht jaar lang hebben ze met dezelfde klas gezeten en dan moeten ze in één keer opnieuw beginnen. Voor Mila was dat extra spannend, want zij kwam als enige uit haar oude klas in een groep met negentien onbekende kinderen." Mila beaamt dat het wennen was. Maar het gaat nu goed. "Ik zit op TL-havo en zit nog op havoniveau. Na de zomervakantie ga ik waarschijnlijk naar de havo. Ik krijg dan nieuwe vakken als Frans en Duits. Dat is wel leuk. Straks krijg ik ook een nieuwe klas en ik ken daar al meer kinderen van. Dat maakt het makkelijker."

Terugblik en tips

Terugkijkend op haar eerste jaar op de middelbare school heeft Mila een paar tips voor

Lara Kramer en Mila

toekomstige brugklassers: "Zorg dat je goed voorbereid bent. Een waterdichte rugzak is handig en zorg dat je boeken in je kluisje legt, dat scheelt sjouwen. En probeer goed te plannen, dat maakt het makkelijker." Kramer kijkt met een goed gevoel terug op Mila's tijd op De Peppel en hun contact daarna. "Het is fijn om te weten dat ze haar plek heeft gevonden en het goed doet. Dat maakt het afscheid van groep 8 wat makkelijker."

Formulier warme overdracht PO-VO

Bij een goede overstap naar het VO is een warme overdracht heel belangrijk, dat vindt ook Lara Kramer in dit interview. Om dit te faciliteren hebben de samenwerkingsverbanden PO en VO een overdrachtsformulier ontwikkeld. Het verzoek is voor elke leerling die naar het VO gaat binnen onze regio het formulier in te vullen en te versturen naar de betreffende VO-school. Kijk voor het formulier en meer informatie over de overstap op de website van het samenwerkingsverband onder Primair onderwijs > Professionals > Overstap naar het VO.

Interview met Ilse Blekkenhorst en Ester Biesboer van IKC De Zeppelin

Meer samenwerking tussen opvang en onderwijs

Een doorgaande lijn van kinderopvang naar onderwijs – hoe mooi is dat? Toch zijn school en kinderopvang vaak nog twee gescheiden werelden. Maar niet in Heerhugowaard, bij IKC de Zeppelin. Daar is juist een hechte samenwerking ontstaan.

Ester Biesboer en Ilse Blekkenhorst

Afgelopen september startte IKC De Zeppelin met een Onderwijs Ondersteuningsgroep voor het jonge kind, kortweg OOG. Dat is een groep van twaalf kinderen in de leeftijd van vier tot zes die (nog) niet meekomen in een reguliere kleuterklas. Op deze manier blijven ze op hun eigen school, mét de zorg en ondersteuning die ze nodig hebben. En als ze er klaar voor zijn, kunnen ze doorstromen naar een reguliere groep – of naar een andere vorm van onderwijs, als dat beter past. Ester Biesboer werkt als leerkracht van de OOG en is ook een van de initiatiefnemers, samen met Mara Kaandorp.

Bij het opzetten van de OOG lag de nadruk op onderwijs. Logisch, want er moest veel geregeld en uitgedacht worden. “Maar door die focus werd iets anders over het hoofd gezien,” vertelt Ilse Blekkenhorst, manager van de kinderopvang binnen het IKC: “We hadden het niet meteen door, maar deze kinderen komen natuurlijk ook naar de naschoolse opvang. Ze gaan dan van een kleine, veilige en gestructureerde setting ineens naar de grote BSO, waar medewerkers niet specifiek zijn opgeleid om gedrag te begeleiden. Het was duidelijk dat we daar iets mee moesten.”

En dat werd de aanleiding voor een nog intensievere samenwerking tussen onderwijs en opvang bij De Zeppelin. Een samenwerking die sindsdien alleen maar sterker is geworden.

Hoe zijn jullie die samenwerking gaan invullen?

Biesboer: “We zijn veel breder gaan kijken naar hoe we het voor een kind zo goed mogelijk kunnen organiseren – zowel op onderwijsgebied als qua opvang. En hoe we daarin kunnen samenwerken. Dat je bij elkaar gaat kijken en expertise deelt was eerder niet vanzelfsprekend, maar dat gebeurt nu wel. Ook is er veel meer overleg.”

Kun je een voorbeeld geven van dat overleg?

Blekkhorst: “Voordat we de OOG-groep startten, hadden we al een ‘Samen Zeppelin werkgroep’ waar mensen van onderwijs en opvang in zitten. Die komt eens in de paar maanden bij elkaar. En als er nu een kind besproken wordt in een MDO, dan schuift de pedagogisch medewerker van de BSO ook aan.”

Biesboer vult aan: “Zo weet diegene wat de hulpvraag is en welke interventies genomen worden. We doen het echt samen en voelen ook samen die verantwoordelijkheid.”

Blekkhorst: “Ja, zo wordt dat bij ons ook gevoeld. Er is veel meer gelijkwaardigheid. Dat de pedagogisch medewerker nu wordt uitgenodigd voor een MDO laat zien dat ook vanuit de BSO en soms ook vanuit het kinderdagverblijf waardevolle input komt.”

Wat merken de kinderen hiervan?

Blekkhorst: “Heel veel. We gaan bijvoorbeeld regelmatig met de oudste peuters naar de kleuters om daar een activiteit te doen. En de oudste kleuters komen naar de opvang voor een muziek- of voorleesactiviteit. Wat ook helpt, is dat we proberen steeds meer één taal te spreken. Zo werken we op de BSO nu ook met Taakspel, net als de school. En als er op de BSO iets speelt waar een medewerker niet uitkomt, wordt er een leerkracht bij gehaald – en andersom gebeurt dat ook. Daarnaast werkt de intern begeleider van school drie uur in de week voor de opvang, wat enorm helpt bij zorgvraagstukken en in de doorgaande lijn van opvang naar onderwijs.”

De oprichting van de OOG was een belangrijke aanleiding voor de nauwere samenwerking. Maar speelt de opvang ook een rol bij het signaleren van kinderen voor de OOG?

Biesboer: “Ik hoop dat de opvang niet snel zal zeggen: ‘Dit kind is geschikt voor de OOG, maar wel: Willen jullie eens meekijken? Zien we hier iets over het hoofd?’ Het draait dan meer om vroegsignalering en het delen van expertise. In dat kader starten we volgend jaar ook een coachingstraject om pedagogisch medewerkers en onderwijsprofessionals te ondersteunen bij hulpvragen rond signaleren. Het doel is om meer kinderen binnen boord te houden en de expertise op het IKC te verbreden.”

Wat geef je mensen mee in zo’n coachingstraject?

Biesboer: “Ik zie dat zowel onderwijsprofessionals als pedagogisch medewerkers het vaak persoonlijk opvatten als iets niet lukt met een kind. Dat ze het zien als falen. Wij willen proberen om dat weg te nemen.”

Tot slot: hebben jullie tips voor andere scholen?

Biesboer: “Als je inclusie en een mooie doorgaande lijn tussen opvang en onderwijs wilt realiseren, dan moet je samenwerken. Dan heb je elkaars expertise nodig. Ga dat aan, houd het laagdrempelig, en zorg dat niet alleen de op-

vang van het onderwijs leert, maar ook andersom.”

Blekkhorst vult aan: “Ik geloof echt dat deze manier van samenwerken een mooie stap is richting meer inclusie. Je hebt elkaar nodig. Je kunt wel op je eigen eiland blijven zitten, maar hoe weet je dan dat je het juiste doet.”

‘Als je inclusie en een mooie doorgaande lijn tussen opvang en onderwijs wilt realiseren, dan moet je samenwerken’

‘Het was duidelijk dat we daar iets mee moesten’

Ouder- en jeugdsteunpunt:

"Persoonlijke uitleg is belangrijk, in heldere taal"

Heb je vragen over passend onderwijs? Wil je advies of praten met iemand die met je meedenkt? Dan kun je altijd terecht bij de school. Soms heb je extra informatie nodig. Dan kan je ook terecht bij het ouder- en jeugdsteunpunt van het samenwerkingsverband. Ieder samenwerkingsverband heeft een ouder- en jeugdsteunpunt. Het helpt de ouder of de leerling en is er voor iedereen. Voor het samenwerkingsverband Kop van Noord Holland is Annette Schouten werkzaam voor het steunpunt.

Annette Schouten

Je werkt sinds kort bij het ouder- en jeugdsteunpunt. Hoe ben je bij het ouder- en jeugdsteunpunt terecht gekomen?

"Toen mijn voorganger er mee stopte, moesten het samenwerkingsverband West Friesland en Kop van Noord Holland samen op zoek naar een opvolger, naar een nieuwe connectie met de ouders en leerlingen. Beide samenwerkingsverbanden werken samen op dit gebied. Ik was net met pensioen, maar wilde nog graag op projectbasis voor het onderwijs blijven werken. Zo kwamen we bij elkaar."

Je hebt dus een ruime ervaring?

"Ik heb inderdaad een lange en brede ervaring in het onderwijs. Zowel in het basisonderwijs als in het speciaal onderwijs. Ik ben ook ambulant begeleider en consulent geweest en loop al lange tijd in de regio rond en ken ook de meeste scholen. Het ouder- en jeugdsteunpunt past dus goed bij mij."

Wat is je rol bij het steunpunt?

"In de driehoek school-leerling-ouder probeer ik de rol van de leerling en de ouder

verder te versterken. Vaak heb ik ouders aan de telefoon die het even niet meer weten. Het gaat ze soms te snel en ze weten even niet meer wat ze moeten doen. Ik luister eerst en afhankelijk van de wens zoek ik samen met de ouders naar een oplossing. Als je zorgen hebt, is het altijd fijn om iemand te spreken waar je je zorgen mee kan delen en die meehelpt om een oplossing te vinden. Mijn belangrijkste doel is om er voor te zorgen dat ouders weer verder kunnen.

Hoe gaat dat in de praktijk?

Het gaat altijd om de leerling waar zorg om is. De vraag is dan: hoe moeten we verder en wat moeten we doen? Er is al heel veel informatie beschikbaar, vooral online. Alles is best goed gedocumenteerd, maar ouders die zorgen hebben, hebben vaak door deze zorgen moeite om alles goed te lezen en te begrijpen. Persoonlijke uitleg is dan belangrijk, in gewone woorden. Een persoonlijk gesprek helpt daarbij. We zeggen het niet voor niets: "gehoord, gezien, geholpen".

Verwijs je de ouders dan ook terug naar de school?

"Ouders worden door mij uiteindelijk altijd terugverwezen naar de school of het samenwerkingsverband. Af en toe neem ik de rol van de ouders wel eens over en neem ik zelf contact op. Vooral als er moeilijk contact gelegd kan worden om welke reden dan ook. Alles is natuurlijk anoniem, maar dan vraag ik toestemming. Ouders hebben vaak verdriet en vinden dan moeilijk de juiste woorden."

Zijn het vooral de ouders die contact met jullie opnemen?

"Ik krijg vooral de ouders aan de telefoon, en helaas nog te weinig leerlingen. Dat is ook de landelijke trend. Ouders vinden toch makkelijker de telefoon dan de jongeren."

Het ouder- en jeugdsteunpunt is zowel voor PO als VO?

"Zeker, het steunpunt is er voor beide."

In 2025 is er een nieuwe wet "versterking positie ouders en leerlingen in het passend onderwijs". Verandert er door deze wet iets voor jouw functie?

"Nee, voor mijzelf feitelijk niet. Ik ondersteun iedereen zo goed mogelijk en blijf dat ook doen. Ik ben onafhankelijk en neutraal en heb een goede band met alle partijen. Dat is en blijft mijn rol."

Hoe is de samenwerking met het samenwerkingsverband?

"Ik heb gesprekken met het bestuur van het samenwerkingsverband om te rapporteren welke trends er zijn, zodat we samen de dienstverlening nog beter kunnen maken. Zowel samenwerkingsverband Kop van Noord Holland als West Friesland hebben al veel goede stappen gezet, maar er kunnen uiteraard altijd nog zaken beter. Daar werken met ons allen aan om zo de driehoek ouders-leerling- school verder te versterken. En dat de ouder en/of de leerling gezien, gehoord en geholpen wordt."

Website

Wil je meer informatie over het ouder- en jeugdsteunpunt? Bezoek dan de speciale pagina op onze website met alle documentatie, diverse video's en uitgebreid foldermateriaal:

<https://www.swvkopvannoordholland.nl/ouder-en-jeugdsteunpunt-onderwijs/>

Nieuwe wet

Vanaf 2025 is er 'Wet versterking positie ouders en leerling in het passend onderwijs'. Met deze wet moeten scholen het volledige ondersteuningsaanbod opnemen in de schoolgids en moeten zij leerlingen hoorrecht geven over hun ontwikkelperspectief (OPP) en over het ondersteuningsaanbod. Er is een heldere uitlegvideo van het ministerie van OCW verschenen, waarin wordt uitgelegd wat de gevolgen van de wet zijn en hoe scholen zich kunnen voorbereiden.

<https://www.youtube.com/watch?v=VnftC6tc7ao>

'In de driehoek school-leerling-ouder probeer ik de rol van de leerling en de ouder verder te versterken'